

Szent István körút 3. (hrsz: 25014)

A Szent István (eredetileg Lipót) körút 3. szám alatti 1900 körül épült bérpalota megrendelője Müller János volt. Bár a ház eredeti tulajdonosáról nem sokat tudni, az egyik későbbi tulajdonosról annál többet. Lánczy Leóné, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatójának felesége volt. A bankárfeleség a századelőn elegáns megjelenése mellett jótékonyosságával tűnt ki. Tagja volt többek között a magyar ipar termékeinek népszerűsítését zászlójára tűző Tulipánkert Szövetségnek, elnökölt a Magyar Képzőművészek Egyesületének Segítő-alapja javára rendezett nagyszabású művészestélyen, illetve az I. világháború alatt aktívan részt vett a Budapesti Központi Segítő Bizottság munkájában.

Az épület a Szent István körút és a Falk Miksa utca által határolt, nyújtott trapéz alakú telken fekvő sarokház. Az ötszintes bérház északkeleti, horizontális hangsúlyú homlokzata a Szent István körútra néz. A homlokzat kilenc tengelyes. A két szélső tengelyen, melyeket rizalit hangsúlyoz, az I. és II. emeleten kőmellvédes nyitott erkélyek vannak. A földszint és az I. emelet felett a homlokzat teljes szélességében, míg a III. emelet felett a sarki tengely kivételével végig kőparkányzat húzódik. Az egyenes záródású nyílásokat emeletenként eltérően díszített kőkeret és szemöldökgyám keretezi. Az izgalmas és változatos homlokzati elemek közül is kitűnik azonban a sarokrizalit egyik erkélye alatt megbújó oroszlánfejű konzol. A lábhatár felett a földszinti és az I. emeleti homlokzat sávozott, a II-IV. emeletig pedig, a sarki rizalit nyílásait közrefogó pilasztereket kivéve, sima felületű. A két korinthoszi oszlop által közrefogott bejárati kapu gazdagon díszített szemöldökgyámja konzolként támasztja alá az I. emeleti kőmellvédes erkélyt. A tető szegélyeként a homlokzat felett végig, a rizalitoknál kiemelten díszített kőkorlát húzódik.

A Falk Miksa utcai, a Szent István körútinál jóval szélesebb, huszonegytengelyes homlokzat főbb elemei követik a körúti mintákat. A jobbról a hetedik és a tizenhetedik tengely I. és II. emeleti szintjein kőmellvédes nyitott erkélyek húzódnak. Itt visszatér az oroszlánfej-motívum. A tizenhetedik tengelyen található emellett a ház másik bejárata, melynek szemöldökgyámja a körúti kapuéval azonos funkciót tölt be.

A Szent István körúti kapun át a házba lépve antikizáló motívumokkal díszített, pilaszterekre támaszkodó kupolasorral fedett kapualjba jutunk. A falakat, illetve a kupolákat

díszítő reliefeket kontrasztos sárga-fehér festés emeli ki. Ez a színvilág a gangos udvarban is visszaköszön, amely a kapualjon át érhető el. Ez az udvarrész azonban csak ez egyik, a házhoz tartozó két udvarrész közül. Az épület déli traktusában lévő udvarrész egyrészt a két udvart elválasztó épületszárny földszintjén található átjárón, másrészt a Falk Miksa utcai kapun át közelíthető meg. Az emeleti lakások előtt kovácsoltvas korlátú függőfolyosó fut végig, mely az udvart elválasztó épületrészhez érve két-két pilaszter által közrefogott kőbáboz mellvédben folytatódik. Az emeletet felvonóval, illetve a három zárt lépcsőházban található lépcsőkön keresztül lehet megközelíteni. A háromból kettő főlépcső, melyekben háromkaros, indamotívumos kovácsoltvas kapaszkodójú lépcsősorok vezetnek az emeletre. A harmadik a személyzet közlekedését biztosító kétkaros cselédlépcső.

Az épületben pince, nagy belmagasságú, az utcafronti bolthelyiségekben működő üzletek igénye szerint galériázható földszint, négy, a lakásoknak helyet adó emelet, illetve padlás található. A pincében eredetileg széntároló, kazánház, a lakók tárolói, illetve az üzletekhez tartozó raktárhelyiségek voltak. A háborús előírásoknak megfelelően 1943-ban óvóhelyet létesítettek itt. Az eredetileg is üzlethelyiségnek szánt, több külső és belső átalakításon átesett, utcafronti földszinti terekben az évek során volt többek között cukorkaüzlet, söröző és könyvesbolt is. A jelenleg is itt működő BÁV az 1970-es években költözött az épületbe.